

Великий жартівник

Леонід Чернов

Мені розповідали одного разу – було це на зорі радіомовлення, – як одна радіостанція транслювала якусь оперу.

Прогриміли останні акорди, і радіослухачі почули:

– Альо-альо, товариші! Трансляцію закінчено. На добраніч. Заземлюйте свої антени.

Радіослухачі вже хотіли виключити свої гучномовці, коли раптом по всіх кутках Радянського Союзу тисячі гучномовців одчайдушно заверещали жіночим голосом:

– Ай, пустіть мою руку! Що це справді за нахабство?

Скандал був не дуже великий, зате привселюдний.

Великий жартівник – мікрофон помстився за те, що його забули вчасно виключити, і по цілій країні радянській передав законний протест дикторки, яку не в міру палкий радіотехнік чи, може, диктор вхопив за руку вище дозволеного місця.

То розповідали мені.

Тепер розповім я.

У нижченаведеному немає жодного слова вигадки.

1

Композитор Синиця, сидячи біля свого приймача, трохи не впав непритомний, коли почув по радіо:

– Альо! Прослухайте тепер твір сучасного композитора Синиці, що помер 1920 року.

Чи треба говорити, що Синиця і зараз живий-здоровий і помирати не збирається.

2

Піаніст сидить у мікрофонній залі біля рояля.

– Альо! – гукає в мікрофон музкерівник. – Піаніст Пактовський виконає вальс на чотири руки.

Піаніста охоплює жах. До цього часу і він, і його мама думали, що в піаніста тільки дві руки. Звідки взяли в нього ще дві – невідомо.

3

– Слухайте, товариші, перерву на п'ятнадцять хвилин.

– Цікава штука ця перерва, – бурмотить біля свого приймача селянин з Конотопщини. – Тільки як же її слухати, оту перерву, коли як єсть ні чорта не чути?

4

Товариші слухачі слухають пояснення до опери "Фауст", і чують вони таке:

– Фауст кинувся на Маргариту, а вона не суперечить.

Жаль, що вона не суперечить. Доведеться спустити завісу і пояснити Маргариті, що не можна ж так поводити себе на очах у численній публіки столичного оперового театру.

Або ще так:

- Кармен умирає і падає непритомна.

Чудійка ця Кармен! Порядку не знає. Забула, що спершу треба впасти непритомною, а потім уже вмирати, а не навпаки.

5

- Альо! Тепер музичний ансамбль проспівав дві пісні.

Добре, що музичний ансамбль не послухав свого керівника, не вишикувався біля мікрофона і не заспівав рипучими гугнявими голосами "Ой у лузі!".

6

До мікрофона підходить доповідач. Шуляться, недовірливо розглядає мікрофона. І вся Україна чує:

- Так оце я перед цією чортовиною буду говорити?

Добре, коли радіослухач зрозуміє, що "чортовиною" доповідач називає мікрофон. А що ж буде, коли нещасний слухач подумає, що "чортовиною" називають його самого? Неприємностей ціла купа!

7

- Альо! Трьох старих слюсарів ВУРПС[13] нагородив званням ветеринарів праці...

Ветеринари цілої України, сидючи біля своїх приймачів, як по команді, знизують плечима:

- Та невже наша професія така почесна, що навіть старих металістів ВУРПС нагороджує званням ветеринарів праці?

Заспокойтесь, товариші ветеринари! Це просто в диктора язик розходився так, що забув усяку дисципліну і замість "ветеранів" бовкає "ветеринарів".

Мікрофон - це в'їдливий і лукавий жартівник. Йому нема діла до настрою, до невміння говорити, до недбальства, до любовних почуттів палкого музиканта або механіка.

Коли під час трансляції опери його в антракті забудуть виключити, він не задумається прокричати на цілу Україну розпачливий зойк робочого сцени:

- Мишко, сто чортів на твою голову! Та прибивай же дерево, трах-трах-трах! Бах!

Мікрофон мало думає про вуха радіослухачів. Йому що? Йому плювають!

Треба, значить, про ці вуха думати іншим.

Авторові аж соромно повторювати такі заяложені істини.

Та що ж удієш?

Кожному з нас доводиться часом ломитися в одчинені двері.

(*"Червоний перець"*, № 10-11, 1931).

[13] ВУРПС - Всеукраїнська Рада професійних спілок.